

ZERO – Zero Emission Resource Organisation
Maridalsveien 10
0178 Oslo

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 / 549 - 52	
DATO: 20 APR. 2009	
AN	EKSP.

Oslo 16.04.09

Hørings svar til utkast til lov om fornybar energiproduksjon til havs (Havenergiloven).

ZERO ønsker med dette å gi sine høringsinnspill til utkastet til lov om fornybar energiproduksjon til havs (Havenergiloven) med høringsfrist 17.04.09

Oppsummering

Miljøstiftelsen ZERO er svært glad for at det nå kommer en lov om fornybar energiproduksjon til havs. Det har lenge vært et politisk mål å satse på fornybar energiproduksjon til havs, og da spesielt vindkraft. Ved å etablere et lovverk for denne typen energiutvinning muliggjøres en slik satsning.

Utkastet til havenergilov legger opp til at mye av reguleringen av fornybar energiproduksjon til havs skal gjøres gjennom forskrifter. Det er viktig at de nødvendige forskriftene blir utarbeidet så snart som mulig. En satsning på offshore energiproduksjon vil ikke være mulig uten at rammeverket er på plass.

Utlysning av blokker

ZERO er meget positive til at det legges opp til et system hvor det legges ut blokker for utbygging av fornybar energi til havs. Dette er en ordning Norge fra tidligere har erfaring med fra petroleumsindustrien. Et system med utlysning av blokker vil også ha mange fellestrekk med strategien Storbritannia har valgt for sin utbygging av fornybar energi til havs. Det vil altså være mulig å dra nytte av erfaringer gjort gjennom den britiske ordningen.

Fra Storbritannia ser vi at utlysning av blokker har ført til at flere av de forskjellige blokkene har mange konkurrerende utbyggingsplaner. Dette gjør det mulig for myndighetene å gi utbyggingstillatelse til de beste prosjektene. I denne konkurransen er det viktig at det på forhånd utarbeides retningslinjer for hvilke kriterier som er viktigst for å skille mellom de forskjellige parkene. For å sikre at energianleggene som bygges ut har minst mulig konsekvenser for biologisk mangfold burde dette være et av kriteriene som vurderes. Et annet viktig kriterium er energiproduksjon. Det må være et overordnet mål å få mest mulig energi og minst mulig negativ påvirkning av miljøet fra de installasjonene som bygges ut.

ZERO er svært positive til at lovforslaget legger opp til at det skal gjennomføres forundersøkelser i de aktuelle blokkene før de åpnes for energiutbygging. En viktig del av denne forundersøkelsen må være grundige konsekvensutredninger for å kartlegge eventuelle konsekvenser energiutbygging vil ha for biologisk mangfold, naturmiljø, næringsvirksomhet i området og eventuelt andre berørte temaer. Når en

blokk åpnes for utbygging må det være helt avklart at utbygging av fornybar energi i blokken ikke vil medføre konsekvenser som gjør utbyggingen uforvarsilig.

Med en ordning hvor myndighetene legger ut blokker vil det være mulig å regulere utbyggingen slik at den skjer på steder hvor den vil ha størst mulig positiv effekt. Her kan man se på synergieffekter mellom energiutbygging og elektrifisering av petroleumsvirksomhet og mulighetene for å kombinere energiutbygging til havs med kabler til utlandet.

Synergieffekter mellom fornybar energiproduksjon til havs og petroleumsvirksomhet

I forbindelse med en satsning på fornybar energiproduksjon til havs er det viktig at det legges opp til å utnytte synergieffektene mellom fornybar energiproduksjon og petroleumsvirksomhet. En av hovedgrunne til at Norge trenger å produsere mer fornybar energi er at det er nødvendig å fase ut forbruket av fossil energi. Petroleumsinstallasjonene offshore forbruker store mengder fossil energi. Denne fossile energien brennes i lite effektive gasskraftverk på petroleumsinstallasjonene. Ved å elektrifisere disse installasjonene vil man redusere de norske utslippene av drivhusgasser betydelig samtidig som en overgang fra lite effektive gasskraftverk til elektrisitet vil representere en stor innsparing i energibruk.

De mulige synergieffektene mellom elektrifisering av petroleumsvirksomheten og fornybar energiproduksjon til havs må være et viktig kriterium når man velger ut hvilke blokker man ønsker å åpne for fornybar energiproduksjon i.

Ferdigstilling av loven og de tilhørende forskriftene

Fornybar energiproduksjon til havs, og da spesielt offshore vindkraft, har lenge vært et mye omtalt tema innen energiproduksjon. Vindkraft til havs har blant annet vært et av hovedsatsningsområdene til både den sittende og den forrige Olje- og energiministeren. I energibransjen er det stor interesse for feltet og til tross for manglende lovverk er det allerede meldt om flere planer for offshore vindkraft. For å sikre at en utbygging av vindkraft til havs er mulig og at utbyggingen skjer på en hensiktsmessig måte er det viktig å få på plass lover og regler for en slik utbygging.

Det skjer for tiden mye innen utbygging av fornybar energi til havs både i utlandet og Norge. For at Norge skal ha mulighet til å være med på den rivende utviklingen innen offshore fornybar energi er det viktig at lover og forskrifter for fornybar energiproduksjon til havs kommer på plass raskt.

Samfunnsmessige målsetninger

At lovt tekstens § 1-1 sier at loven skal "... legge til rette for utnyttelse av fornybare energiressurser til havs i samsvar med samfunnsmessige målsetninger..." virker fornuftig. Tatt i betraktning at behovet for ny energiproduksjon vil variere er det hensiktsmessig at loven legger opp til at den til en hver tid rådende samfunnsmessige målsetningen. Samtidig er det viktig at rammevilkårene for utbygging av fornybar energi til havs er stabile nok til at selskaper vil tørre å satse. Slik situasjonen er i dag er fornybare energiutbygginger til havs svært kostnadskrevenende. For at det skal være

investeringsvilje til slike prosjekter er det helt nødvendig med rammebetingelser som er stabile over lang tid.

Konsekvensutredning

Norge har etter hvert opparbeidet seg en del erfaring med forskjellige energiutbygginger på land. I forbindelse med slike utbygginger er selskapene som bygger ut pålagt å komme med konsekvensutredninger for hva utbyggingen vil innebære av konsekvenser for naturmangfold, kulturminner og en rekke andre forhold. I forbindelse med en utbygging til havs er det viktig å få på plass et tilsvarende system med konsekvensutredninger.

I debatten rundt utbygging av vindkraft har det ofte vært påstått at utbygging av vindkraft til havs vil være betydelig mer problemfritt enn dagens utbygginger på land. Dette er en påstand som må bekreftes eller avkreftes ved at det gjennomføres omfattende konsekvensutredninger i forbindelse med de første fornybare energianleggene som bygges til havs. Etter hvert som man får mer erfaring med utbygging til havs vil det være naturlig å konsentrere konsekvensutredningene mot de feltene hvor man forventer konsekvenser. Dette blir nokså likt dagens system hvor for eksempel enkelte vindparker er nødt til å komme med konsekvensutredning for reindrift eller ising på turbinene i tillegg til den ordinære konsekvensutredningen.

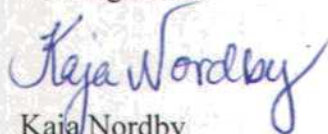
Systemansvarlig

En satsning på fornybar energiproduksjon til havs vil innebære et stort behov for nye kabler. I dag fins det ikke noe offshore nett som produsentene av fornybar energi til hav kan koble seg på. Utbygging av strømkabler til havs er dyrt, og å koble disse kablene sammen til et nett vil også innebære betydelige kostnader.

En utbygging av fornybar energi til havs vil stille krav til at strømmettet på land er i stand til å håndtere de energimengdene offshoreanleggene produserer. Dette innebærer at en utbygging til havs må koordineres med utbygging og forsterkning av ledningsnettet på land.

Loven legger opp til at det skal være én systemansvarlig på norsk sokkel, men spesifiserer ikke hvem denne skal være. ZERO ser flere gode grunner til å la Statnett ha systemansvaret. Statnett har i dag systemansvaret på land noe som innebærer at de vil ha de beste forutsetningene for å få til en god integrering mellom nettet til havs og nettet på land. Finansiering av Statnett er et annet argument for å la selskapet ha systemansvaret både på land og til havs. Finansieringsmodellen til Statnett sikrer at et eventuelt overskudd fra driften på de forskjellige ledningene tilfaller alle landets elektrisitetskunder i form av lavere nettleie.

Vennlig hilsen

Kaja Nordby
Rådgiver fornybar energi